

Jelchem-KMC Sp. z o.o.

Karola Miarki 42
58-500 Jelenia Góra
biuro@jelchem-kmc.pl ; jelchem-kmc@rcs.pl

Prezes: +48 75 64 32 452
Marketing: +48 75 64 32 454; 75 76 49 421
Zbyt: +48 75 64 32 450
Fax: +48 75 64 32 451; 75 76 49 421

www.jelchem-kmc.pl

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI CHEMICZNEJ

Sporządzono / Ostatnia aktualizacja: 08.1998 / 01.2010

1. INFORMACJA O SUBSTANCJI CHEMICZNEJ I PRZEDSIĘBIORSTWIE

1.1. **Nazwa substancji chemicznej:** Sól sodowa karboksymetylocelulozy

Inne nazwy: CMC, NaCMC, KMC.

Nazwa handlowa: JELOCEL-S.

Numer Norwegan Produkt Register: P-203580

Grupa związków chemicznych: polisacharydy.

Wzór chemiczny: $C_6H_7O_2(OH)_{3-k}(OCH_2COONa)_k$ k - stopień podstawienia.

1.2 Podstawowe zastosowania:

chemia gospodarcza: przy produkcji krochmalu, past do czyszczenia powierzchni, klejonek do włókiennictwa, klejów do tapet,

środki piorące: przy produkcji proszków do prania, jako zagęstnik w pastach BHP,

budownictwo: przy produkcji farb dyspersyjnych, gładzi tynkowych, podkładów pod tynki, klejów budowlanych, tynków akrylowych wodorozcieńczalnych, masy szpachlowej mokrej, farb emulsyjnych jako zagęstnik, farb suchych

przemysł wiertniczy: do poprawienia podstawowych parametrów płuczek wiertniczych

1.3. **PRODUCENT:** JELCHEM-KMC Spółka z o.o.

58-500 Jelenia Góra

ul. K. Miarki 42

fax (0 75) 64 32 451

dział Zbytu (0 - 75) 64 32 450

NIP 611 - 23 - 56 - 685

REGON 230902144

1.4 **Telefon alarmowy 075/ 6432452 czynny w godzinach 7⁰⁰ - 15⁰⁰**

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Przy długotrwałym i intensywnym działaniu preparat wykazuje działanie podrażniające oczy, skórę, błony śluzowe górnych dróg oddechowych i przewodu pokarmowego.

W górnej części pomieszczeń pyły preparatu mogą ulegać kumulacji i osiągać stężenia wybuchowe w powietrzu, szczególnie podczas działania wysokiej temperatury.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

1. Sól sodowa karboksymetylocelulozy $68 \pm 2\%$ (nie klasyfikowana jako substancja niebezpieczna)

Numer CAS: 9004-32-4

Numer EINECS: nie klasyfikowany, ponieważ jest pochodną naturalnych polimerów wielkocząsteczkowych

Numer RTECS: FJ5950000

2. Chlorek sodu $17 \pm 2\%$ (nie klasyfikowany jako substancja niebezpieczna)

Numer CAS: 7647-14-5.

Numer EINECS: 231-598-3

3. Glikolan sodu (hydroksyoctan sodu) $7 \pm 2\%$ (nie klasyfikowany jako substancja niebezpieczna)

Numer CAS 2836-32-0

Numer EINECS/ELINCS: 220-624-9

Jelchem-KMC Sp. z o.o.

Karola Miarki 42
58-500 Jelenia Góra

biuro@jelchem-kmc.pl ; jelchem-kmc@rcs.pl

Prezes: +48 75 64 32 452

Marketing: +48 75 64 32 454; 75 76 49 421

Zbyt: +48 75 64 32 450

Fax: +48 75 64 32 451; 75 76 49 421

www.jelchem-kmc.pl

4. Węglan sodu 13 ± 2% - klasyfikowany jako substancja niebezpieczna – drażniąca

Symbol ostrzegawczy Xi – substancja drażniąca

Rodzaj zagrożenia: R 36 – działa drażniąco na oczy

Numer CAS: 497–19–8

Numer EINECS: 207-838-8

4. PIERWSZA POMOC

Środki ochrony indywidualnej: ubranie ochronne, maska i okulary przeciwpyłowe, rękawice gumowe.

Zasady pierwszej pomocy: substancja ma odczyn lekko alkaliczny, w związku z tym długotrwałe wdychanie frakcji pylistej może oddziaływać na drogi oddechowe, pył może powodować podrażnienie oczu i skóry.

- w przypadku narażenia dróg oddechowych, wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia, zapewnić swobodne oddychanie, jeśli potrzeba zapewnić pomoc lekarską,
- oczy - niezwłocznie płukać dużą ilością wody lub roztworem soli fizjologicznej, zapewnić pomoc medyczną,
- skóra - zdjąć zanieczyszczoną odzież, biżuterię, buty - umyć skórę dużą ilością wody z mydłem aż do usunięcia resztek substancji, jeśli to potrzebne zapewnić pomoc lekarską,
- przyjęcie doustne – płukać jamę ustną dużą ilością wody, podać do wypicia mleko, nie wywoływać wymiotów.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

- zagrożenie pożarowe istnieje (substancja palna), w przypadku pożaru stosować wszystkie standardowe środki gaszące odpowiednie do gaszenia danego otoczenia,
- w górnej części pomieszczeń pyły preparatu mogą ulegać kumulacji i osiągać stężenia wybuchowe w powietrzu, szczególnie podczas działania wysokiej temperatury. Zgodnie z danymi Explosive Venting Guide przypisuje się preparatowi najniższą klasę zagrożenia wybuchem,
- w przypadku pożaru nie należy wchodzić do pomieszczenia bez odpowiedniego wyposażenia w osobisty aparat do oddychania i eksplozometr.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

W przypadku uwolnienia zebrać na sucho do pojemników przeznaczonych do usunięcia. Powierzchnie spłukać wodą.

Uwaga! Powierzchnia zanieczyszczona KMC, gdy jest mokra staje się śliska.

- w przypadku zagrożenia wybuchem usunąć źródła zapłonu,
- zapobiegać kontaktowi preparatu ze skórą i oczami,
- zapewnić odpowiednią wentylację dróg oddechowych.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem: Podczas pracy z preparatem należy stosować wentylację ogólną.

Magazynowanie: Przechowywać w wentylowanym i suchym pomieszczeniu, opakowania muszą być szczelne. Należy kontrolować stężenie pyłu całkowitego.

8. KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY OSOBISTEJ

Pracodawca zobowiązany jest zapewnić pracownikom używanie środków ochronnych: odzież roboczą, obuwie, okulary ochronne.

Nie wolno podczas pracy z preparatem spożywać posiłków i palić tytoniu.

Jelchem-KMC Sp. z o.o.

Karola Miarki 42
58-500 Jelenia Góra

biuro@jelchem-kmc.pl ; jelchem-kmc@rcs.pl

Prezes: +48 75 64 32 452

Marketing: +48 75 64 32 454; 75 76 49 421

Zbyt: +48 75 64 32 450

Fax: +48 75 64 32 451; 75 76 49 421

www.jelchem-kmc.pl

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w powietrzu środowiska pracy:

Sól sodowa karboksymetylocelulozy (Nr CAS 9004-32-4) 10 mg/m³ (pył całkowity)

Węgiel sodu (Nr CAS 497-19-8) 10 mg/m³ (pył całkowity)

Normy biologiczne – brak danych

Metody oznaczania pyłu na stanowiskach pracy:

PN – 91 / Z – 04030.05

PN – 91 / Z – 04030.06

Środki ochrony osobistej zapewniające właściwą ochronę:

- rąk – rękawice ochronne, które należy nosić podczas prac z preparatem
- oczu – okulary ochronne
- skóry – ubranie ochronne

9. FIZYCZNE I CHEMICZNE WŁASNOŚCI SUBSTANCJI

Postać fizyczna - proszek lub granulki,

Barwa - biały do jasnożółtej,

Zapach - bez zapachu,

Temperatura wrzenia - nie oznaczono, ale w wysokich temperaturach ulega rozkładowi,

Temperatura topnienia - powyżej 300°C,

Prężność par - nie oznaczono,

Rozpuszczalność w wodzie i innych rozpuszczalnikach:

- w wodzie pęcznieje i rozpuszcza się dając odczyn lekko alkaliczny,
- w odczynnikach organicznych nie rozpuszcza się,

Gęstość (w stosunku do gęstości wody) - 1,59 g/cm³,

Gęstość względna - 0,4-0,6 g/cm³,

Temperatura zapłonu - nie oznaczono,

Granice wybuchowości - nie oznaczono, klasa wybuchowości pyłu IV,

Temperatura samozapłonu - 437°C, dla pyłu 370°C,

Reaktywność - substancja w postaci handlowej trwała,

Warunki których należy unikać to:

- wysoka temperatura,
- płomień i inne źródła zapłonu,
- substancje utleniające,

Własności korozyjne - nie powoduje korozji.

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Produkt stabilny w normalnych warunkach.

Warunki, których należy unikać:

- wysoka temperatura
- płomień i inne źródła zapłonu

Materiały, których należy unikać: kwasy, metale, rtęć, chlor, jod, cyna, silne utleniacze.

Niebezpieczne produkty rozpadu: w wysokich temperaturach rozkłada się z wydzielaniem tlenków węgla.

Jelchem-KMC Sp. z o.o.

Karola Miarki 42
58-500 Jelenia Góra
biuro@jelchem-kmc.pl ; jelchem-kmc@rcs.pl

Prezes: +48 75 64 32 452
Marketing: +48 75 64 32 454; 75 76 49 421
Zbyt: +48 75 64 32 450
Fax: +48 75 64 32 451; 75 76 49 421

www.jelchem-kmc.pl

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Wartości medialnych dawek śmiertelnych wyznaczone dla zwierząt doświadczalnych:

Karboksymetyloceluloza : DL 50 (dermalne) dla królika > 2 g / kg,
CL 50 (inhl), 4 godz. dla szczura > 5 mg/ l,
DL 50 (oral) dla szczura > 5 g / kg.

Preparat wykazuje działanie miejscowo drażniące:

- Skóra: zaczerwienienie, ból,
- Narząd wzroku, podrażnienia spojówki charakteryzujące się zaczerwienieniem, łzawieniem, bólem i podrażnieniem rogówki – możliwość wystąpienia nadżerek,
- Przewód pokarmowy, podrażnienie błony śluzowej przewodu pokarmowego,
- Układ oddechowy; podrażnienie śluzówki charakteryzujące się drapaniem w gardle, kaszlem.

Skutki podrażnienia przewlekłego:

- wysuszenie i podrażnienie skóry, kontaktowe zapalenie skóry,
- nie wykazano działania mutagennego karboksymetylocelulozy w teście Ames'a i nie obserwowano uszkodzenia chromosomów u myszy w teście mikrojąderekowym,
- w badaniach IARC, NTP nie wykazano działania rakotwórczego karboksymetylocelulozy.

12. INFORMACJA EKOLOGICZNE

Biodegradacja: w glebie karboksymetyloceluloza ulega biodegradacji z szybkością porównywalną do skrobi kukurydzianej.

Ekotoksyczność karboksymetylocelulozy:

- pstrąg tęczowy 96 godz. LC 50 > 100 % roztwór nasycony (substancja nietoksyczna),
- daphnia 48 godz. LC 50 > 100 % roztwór nasycony (substancja nietoksyczna),
- algi 96 godz. LC 50 > 100 % roztwór nasycony (substancja nietoksyczna).

ChZT: 700-800 mg O₂/g produktu.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

W wykazie odpadów niebezpiecznych wg Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska zasobów naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.12.1997 roku znajdują się :

- odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji papieru, tektury i masy celulozowej (kod 03 03 99),
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania tworzyw sztucznych , kauczuku i włókien sztucznych (kod 07 02 99).

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

RID / ADR nie wymaga specjalnego oznakowania.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE UREGULOWAŃ PRAWNYCH

Preparat zawiera węglan sodu, dla którego brak stężeń granicznych w Wykazie.
Produkt nie wymaga klasyfikacji ze względu na własności toksyczne.

Normatywy higieniczne dla środowiska pracy: pył całkowity – NDS = 10 mg/m³

Jelchem-KMC Sp. z o.o.

Karola Miarki 42

58-500 Jelenia Góra

biuro@jelchem-kmc.pl ; jelchem-kmc@rcs.pl

Prezes: +48 75 64 32 452

Marketing: +48 75 64 32 454; 75 76 49 421

Zbyt: +48 75 64 32 450

Fax: +48 75 64 32 451; 75 76 49 421

www.jelchem-kmc.pl

Klasyfikację wykonano zgodnie z Ustawą z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (dz. U. Nr 11, z dn. 14.02.2001 r. , poz. 690) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki społecznej z dnia 21.08.1997 roku w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia (Dz. U. Nr 105 z 1997 r. poz. 671 wraz z późniejszymi zmianami).

Klasyfikacja preparatu jest zgodna z Dyrektywą Unii Europejskiej tj. *commission directive 2000/32/EC of 19 May 2000 adapting to technical progress for the 26th time Council Directive 67/548/EEC on the approximation of the laws, regulation and administrative provisions relating to the classification, packaging and labelling of dangerous substances.*

Przepisy prawne:

- ❑ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej – D.U. nr 217 poz. 1833 z 29.11.2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
- ❑ Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych – D.U. nr 11 poz. 84 z 11.01.2001 r. z późniejszymi zmianami.
- ❑ Rozporządzenie Ministra Zdrowia – D.U. Nr 199 poz. 1948 z 02.09.2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem
- ❑ Rozporządzenie Ministra Zdrowia – D.U. Nr 140 poz. 1171 z 03.07.2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu chemicznego z późniejszymi zmianami (D.U. 05.02.8)
- ❑ Rozporządzenie Ministra Zdrowia – D.U. Nr 171 poz. 1666 z 02.09.2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych.
- ❑ Rozporządzenie Ministra Zdrowia – D.U. Nr 173 poz. 1679 z 02.09.2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.
- ❑ Rozporządzenie Ministra Gospodarki , Pracy i Polityki Społecznej – D.U. Nr 86 poz. 799 z 17.04.2003 r. w sprawie ograniczeń, zakazów i warunków obrotu lub stosowania substancji i preparatów niebezpiecznych.
- ❑ Ustawa o odpadach z 27.04.2001 r. D.U. Nr 62 poz. 628 z późniejszymi zmianami.
- ❑ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14.12.2004 – D.U. Nr 2 poz. 8 zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego.
- ❑ Rozporządzenie (WE)nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia EUROPEJSKIEJ AGENCJI CHEMIKALIÓW, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz ustalające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1488/94 jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE – ZAŁĄCZNIK II

16. INNE INFORMACJE

Powyższe informacje są opracowywane w oparciu o bieżący stan wiedzy, jakkolwiek nie możemy brać odpowiedzialności za szkody i straty jakie mogą wynikać z jego użycia. Podczas sporządzania karty bezpieczeństwa braliśmy pod uwagę wszystkie właściwe zastosowania produktu, każdy użytkownik ponosi odpowiedzialność w przypadku innego zastosowania produktu.

Okres gwarancji 12 miesięcy od daty produkcji.

www.jelchem-kmc.pl